

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

кафедра теорії права та кримінально-процесуальної діяльності факультету правоохоронної діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 30 «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»**

Обов'язкова

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 08 Право

Спеціальність: 081 Право

Кваліфікація: бакалавр права

Форма здобуття освіти: денна

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри

Протокол від « ____ » _____ 20__ року № _____

**Начальник (завідувач) кафедри теорії права та
кримінально-процесуальної діяльності**

майор юстиції Наталя ОРЛОВСЬКА

(військове звання, підпис, ім'я та прізвище)

« ____ » _____ 20__ року

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета вивчення навчальної дисципліни – є надання знань щодо господарських правовідносин, правового статусу суб'єктів господарювання, порядку оформлення господарських договорів, правових основ зовнішньоекономічної діяльності та захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарських правовідносин, набуття студентами досвіду роботи з господарсько-правовими документами.

Завдання навчальної дисципліни – є вивчення даного курсу є набуття та поглиблення правових знань студентами з метою формування їхньої громадянської позиції, а отже, активізації їхньої майбутньої професійної діяльності.

У вивченні курсу «Господарське право» передбачено освоєння базових знань у сфері господарських відносин, аналізу господарського законодавства, державної політики, ринкових відносин та модернізації народногосподарського комплексу.

Результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

- об'єкт, предмет і метод господарського законодавства, його понятійно-категоріальний апарат;
- основні закони та закономірності розвитку господарського законодавства;
- сутність господарського права, законотворчих процесів та відносин;
- роль господарського законодавства у житті держави;
- сутність та значення господарського законодавства для утвердження правової держави;
- національні інтереси у фінансово-економічній діяльності та їхній захист за допомогою господарського законодавства;
- права та обов'язки суб'єктів підприємницької діяльності;
- правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

вміти:

- орієнтуватися в господарському законодавстві як соціальній реальності;
- характеризувати різні аспекти господарського законодавства;
- орієнтуватися в господарській діяльності, яка впливає на економічне життя України;
- визначати нормативно-правові принципи фінансово-економічної діяльності;
- володіти правовою свідомістю та правовою культурою;
- формувати особисту правову та громадянську позиції.

ознайомитись:

- з правовим статусом суб'єктів господарювання;
- порядком оформлення господарських договорів;
- правовими основами зовнішньоекономічної діяльності;
- захистом прав і законних інтересів суб'єктів господарських правовідносин,
- з господарсько-правовими документами.

Зміст навчальної дисципліни. Господарське право, правові засади господарської діяльності в Україні. Суб'єкти господарського права. Майнова основа господарювання. Господарські зобов'язання. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання. Зовнішньоекономічна діяльність. Правові засади захисту економічної конкуренції.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 22 год., практичні заняття – 8 год., семінарські заняття – 24 год., диференційований залік – 4 год., індивідуальна робота – 50 год., самостійна робота – 42 год.; разом – 150 год.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів розповіді, діалогу, мозкового штурму, проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (вирішення практичних завдань та ситуативних задач, складання договорів та проектів документів господарського обігу) семінарські заняття (з використанням методів діалогу, аналізу джерел,опитувально-відповідального та інших методів), самостійна робота (самостійне опрацювання окремих положень; індивідуальна робота (виконання реферату).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, виконання індивідуальних завдань, підсумковий контрольний захід

Вид семестрового контролю: диференційований залік

Навчальні ресурси:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
3. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: / За заг. ред. Г.Л. Знаменського, В.С. Щербини. – 3-тє вид., переробл. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 776 с.
4. **Щербина, В. С.** Господарське право : підручник / В. С. Щербина. – 6-те вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 640 с. – Затверджено МОН України.
5. **Господарське право України** : підруч. для студ. внз / В. М. Гайворонський, В. П. Жушман, Є. М. Білоусов та ін. ; за ред. В.М.Гайворонського, В.П.Жушмана. – Х. : Право, 2005. – 384 с. – Затверджено МОН України.

Викладач: згідно форми А-4.03.

СТ. ВИКЛАДАЧ Тимошенко Любов Володимирівна

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у студентів наступних **програмних компетентностей**:

А) Загальні компетентності:

ЗК-2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК-3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Б) Фахові компетентності спеціальності:

ФК 8 Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ФК 9 Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів

ФК 14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації

ФК 15 Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення студентами наступних **програмних результатів навчання**:

Досягнення програмних результатів навчання передбачає здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових.

ПРН 19 Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права

Знання: знати основи господарського законодавства та його місце серед інших галузей права;

Розуміння: розуміти господарське законодавство як соціальну реальність

Застосування: визначати сутність господарського права, законотворчих процесів та відносин

Синтез: - скомпіювати інформацію щодо шляхів вдосконалення господарського законодавства.

Оцінювання: показати роль господарського законодавства у житті держави

ПРН 21 Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки

Знання: характеризувати різні аспекти господарського законодавства

Розуміння: назвати основні закони та закономірності розвитку господарського законодавства

Застосування: підтримувати національні інтереси у фінансово-економічній діяльності та їхній захист за допомогою господарського законодавства

Синтез: формувати особисту правову та громадянську позиції

Оцінювання: - встановлювати відповідність застосування господарсько-правових норм конкретним життєвим ситуаціям.

ПРН-22 Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях

Знання: щодо правового регулювання господарських відносин

Розуміння: показати вміння самостійно вирішувати практичні завдання, використовуючи положення відповідних нормативно-правових актів

Застосування: продемонструвати навички правильно визначати предмет та об'єкт господарських правопорушень, обсяг прав та обов'язків суб'єктів господарських правовідносин, визначати правовий механізм їх реалізації в конкретних ситуаціях

Синтез: робити висновки по конкретних господарсько-правових ситуаціях

Оцінювання: аналізувати та класифікувати чинне законодавство;

ПРН 23 Вміння надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Знання: знати законодавство господарській діяльності, яка впливає на економічне життя України;

Розуміння: правосуб'єктності та господарювання суб'єктів підприємницької діяльності

Застосування: визначати нормативно-правові принципи фінансово-економічної діяльності

Синтез: - визначати правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																				Форми підсумкового контролю			
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота							Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік	
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	контрольна робота	індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота	контрольна робота					складення проц. док.
за очною формою навчання																										
4	7	5	150	58	22			8		24				4	50	30						20	42		4	
Усього за дисципліну		5	150	58	22			8		24				4	50	30						20	42		4	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН2.1; МН3.4; МН3.5; МН4.1; МН4.2; МН4.3; МН4.4.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.2; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.

Розподіл навчального часу за розділами (модулями), темами та видами навчального навантаження

№ теми	Назва теми	Кількість годин													
		Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота				Індивідуальна робота						Самостійна робота	
				лекції	семінари	практичні заняття	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота		Складення проц. док.
1	Правові засади господарської діяльності в Україні.	12	6	2	4										6
2	Суб'єкти господарського права.	16	10	4	4	2									6
3	Майнова основа господарювання.	12	6	2	4										6
4	Господарські зобов'язання.	38	12	6	4	2		20						20	6
5	Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	12	6	2	2	2									6
6	Зовнішньоекономічна діяльність.	10	4	2	2										6
7	Правові засади захисту економічної конкуренції.	46	10	4	4	2		30	30						6
	Диференційований залік	4	4				4								
Усього за дисципліну		150	58	22	24	8	4	50	50					20	42

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Розрахунок годин: 58 год.

Календарний план проходження курсу

№ з/п	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин					Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5			
1	Тема 1. Правові засади господарської діяльності в Україні.	4	Л2	Сз2				9	1/1Л(2);1/2Сз(2); 2/1Л(2); 2/2Сз(2). 2/3С(2);	10
2	Тема 2. Суб'єкти господарського права.	6	Л2	Сз2	Сз2			10	3/1Л(2); 3/2Сз(2); 3/3Сз(2) 4/1Л(2); 4/2Сз(2)	10
3	Тема 3. Майнова основа господарювання.	6	Л2	Сз2	Сз2			11	4/3Л(2); 4/4Л(2); 4/5Прз(2) 5/1Л(2); 5/2Сз(2); 5/3Прз(2);	12
4	Тема 4. Господарські зобов'язання.	10	Л2	Сз2	Л2	Л2	Прз2	12	6/1Л(2); 6/2Сз(2); 7/1Л(2) 7/2Сз(2); 7/3Прз(2)	10
5	Тема 5. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	6	Л2	Сз2	Прз2			1	Дз 4	4
6	Тема 6. Зовнішньоекономічна діяльність.	4	Л2	Сз2						
7	Тема 7. Правові засади захисту економічної конкуренції.	6	Лз2	Сз2	Прз2					
	Диференційований залік.	4	Дз4							

Програма навчальної дисципліни

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
<i>4 курс</i>					
<i>8 семестр</i>					
1.			10	Тема 1. Правові засади господарської діяльності в Україні.	
	1	Лекція	2	Заняття 1. Поняття господарського права. 1. Поняття, предмет, метод та джерела господарського права. 2. Поняття та види господарської діяльності. Комерційна господарська діяльність (підприємництво). 3. Некомерційна господарська діяльність.	[1.1.]; [1.2.]; [1.3.]; [1.4.]; [1.5.]; [2.1.] ст. 13-37, 60-67; [2.2.] ст. 3-11, 52-60; [3.1.]; [3.2.]; [3.3.]; [3.4.]; [3.5.].
		самостійна робота	6	1. Цілі і завдання правового закріплення державної економічної політики. 2. Засоби державного регулювання господарських відносин. 3. Державний контроль і нагляд за господарською діяльністю.	
	2	Семінарське заняття	2	Заняття 2. Господарське право: основні засади. 1. Історія формування та розвитку господарського права. Поняття господарського права. 2. Поняття та ознаки підприємницької діяльності. 3. Комерційна та некомерційна господарська діяльність. 4. Державна підтримка підприємництва. 5. Основні засади здійснення державного контролю і нагляду за господарською діяльністю.	
2			26	Тема 2. Суб'єкти господарського права.	
	1	Лекція	2	Заняття 1. Загальні засади, порядок утворення та реєстрація суб'єктів господарювання. 1. Суб'єкти господарювання: поняття, ознаки, правова регламентація. 2. Порядок утворення та реєстрація суб'єктів господарювання. 3. Види суб'єктів господарювання.	[1.1.]; [1.2.]; [1.3.]; [1.4.]; [1.8.]; [1.9.]; [1.10.]; [1.11.]; [1.12.]; [1.13.]; [1.14.]; [1.15.]; [1.41.]; [1.42.];

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
	2	Семінарське заняття	2	Заняття 2. Припинення діяльності суб'єктів господарювання. 1. Способи припинення господарської діяльності. 2. Ліквідація боржника у процесі банкрутства.	[2.1.] ст. 115-198, 333-360; [2.2.] ст. 86-90; [3.6.]; [3.7.]; [3.8.].
		самостійна робота	6	1. Суб'єкти господарювання: поняття, ознаки та класифікація . 2. Господарські організації – суб'єкти господарювання. 3. Фізичні особи – суб'єкти господарювання. 4. Правове регулювання реєстрації суб'єктів господарювання. 5. Реєстрація юридичних та фізичних осіб: загальна характеристика. 6. Види реєстраційних дій та їх правове значення. 7. Державна реєстрація припинення юридичної особи та припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця.	
	3	Семінар	2	Заняття 3. Поняття суб'єктів господарювання в Україні. 1. Суб'єкти господарювання: поняття, ознаки та класифікація . 2. Господарські організації – суб'єкти господарювання. 3. Фізичні особи – суб'єкти господарювання.	
		Індивідуальна робота	10	Складання процесуальних документів. Установчі документи реєстрації підприємства	
			12	Тема 3. Майнова основа господарювання.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
3	1	лекція	2	Заняття 1. Правовий режим майна суб'єктів господарювання. 1. Майно суб'єктів господарювання. 2. Поняття та різновиди речових прав у сфері господарювання. 3. Інтелектуальна власність у господарській діяльності.	
		самостійна робота	6	1. Майно суб'єктів господарювання. 2. Поняття та різновиди речових прав у сфері господарювання. 3. Особливості використання природних ресурсів у господарській діяльності. 4. Використанням в господарській діяльності прав інтелектуальної власності. 6. Правовий режим цінних паперів у господарській діяльності. 7. Поняття корпоративних прав у господарській діяльності.	[1.1.]; [1.2.]; [1.3.]; [1.4.]; [1.18.]; [1.19.]; [1.20.]; [1.21.]; [1.22.]; [1.23.]; [1.40.]; [1.48.]; [1.49.]; [1.50.]; [2.1.] ст. 199-286; [2.2.] ст. 91-160; [3.1.]; [3.2.]; [3.5.].
	2	семінар	2	Заняття 2. Майнові відносини у сфері господарювання. 1. Майно суб'єктів господарювання. 2. Особливості використання природних ресурсів у господарській діяльності. 3. Використанням в господарській діяльності прав інтелектуальної власності. 4. Поняття корпоративних прав у господарській діяльності.	
	3	семінар	2	Заняття 3. Правове регулювання майнових відносин у сфері господарювання. 1. Похідні від права власності правові титули майна. 2. Правові засади приватизації державного та комунального майна в Україні. 3. Правові засади приватизації державного та комунального майна в Україні. 4. Правовий режим цінних паперів у господарській діяльності.	
			26	Тема 4. Господарські зобов'язання.	
4	1	лекція	2	Заняття 1. Загальні положення про господарські зобов'язання. 1. Поняття та ознаки господарського зобов'язання. 2. Підстави виникнення господарських зобов'язань. 3. Основні види господарських зобов'язань. 4. Загальні умови виконання господарських зобов'язань.	
		самостійна робота	6	1. Способи забезпечення виконання господарських зобов'язань. 2. Підстави припинення та зміни господарських зобов'язань. 3. Визнання господарських зобов'язань недійсними та неукладеними.	[1.2.]; [1.3.]; [1.4.]; [1.6.]; [1.7.]; [1.24.]; [1.25.]; [1.26.]; [1.27.]; [1.28.]; [1.29.]; [1.43.]; [1.45.]; [1.46.];

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
	2	семінар	2	Заняття 2. Поняття та умови виникнення господарських зобов'язань. 1. Господарське зобов'язання: поняття та види. 2. Підстави виникнення господарських зобов'язань. 3. Загальні умови виконання господарських зобов'язань. Забезпечення виконання господарських зобов'язань. 4. Визнання господарських зобов'язань недійсними. 5. Підстави припинення господарських зобов'язань.	[2.1.] ст. 287-314; [2.2.] ст. 161-201; [3.1.]; [3.2.]; [3.9.]; [3.10.].
	3	лекція	2	Заняття 3. Поняття господарського договору. 1. Правова основа, поняття та ознаки господарського договору. 2. Зміст господарського договору. 3. Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів.	
	4	лекція	2	Заняття 4. Особливості окремих видів господарських договорів. 1. Договори на реалізацію майна. 2. Договори на користування чужим майном. 3. Підрядні договори. 4. Транспортні договори.	
		індивідуальна робота.	10	Складання процесуальних документів. Проекти господарських договорів.	
	5	практичне заняття	2	Заняття 5. Поняття та види господарських договорів. 1. Поняття, змісту та форми господарських договорів. 2. Порядку укладення, зміни та розірвання господарських договорів. 3. Види господарських договорів: - Договори на реалізацію майна; - Договори на користування чужим майном; - Підрядні договори; - Транспортні договори.	
			12	Тема 5. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання.	
	1	лекція	2	Заняття 1. Загальні засади юридичної відповідальності учасників господарських відносин. 1. Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності. 2. Функції та підстави господарсько-правової відповідальності. 3. Види відповідальності у сфері господарювання. 4. Форми господарсько-правової відповідальності.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
6		самостійна робота	6	1. Межі та строки господарсько-правової відповідальності. 2. Досудовий та судовий порядок реалізації господарської відповідальності.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Поняття та види господарсько-правової відповідальності. 1. Поняття та особливості господарсько-правової відповідальності. 2. Принципи та функції господарсько-правової відповідальності. 3. Підстави, межі та строки господарсько-правової відповідальності. 4. Досудовий та судовий порядок реалізації господарської відповідальності.	[1.2.]; [1.3.]; [1.4.]; [1.29.]; [1.30.]; [1.44.]; [1.51.]; [2.1.] ст. 315-334; [2.2.] ст. 202-259; [3.1.]; [3.2.]; [3.5.]; [3.10.]; [3.11.].
	3	практичне заняття	2	Заняття 3. Поняття господарсько-правових санкцій. 1. Відшкодування збитків. 2. Штрафні санкції. 3. Оперативно-господарські санкції. 4. Адміністративно-господарські санкції.	
			10	Тема 6. Зовнішньоекономічна діяльність	
	1	лекція	2	Заняття 1. Загальні засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 1. Поняття, ознаки та принципи зовнішньоекономічної діяльності. 2. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. 3. Види зовнішньоекономічної діяльності. 4. Зовнішньоекономічний договір (контракт): поняття, форма, істотні умови.	
6.		самостійна робота	6	1. Правові засади захисту національного товаровиробника у сфері зовнішньоекономічної діяльності. 2. Поняття та джерела правового регулювання інвестиційної діяльності. 3. Види та форми інвестицій. 4. Правове регулювання інноваційної діяльності.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Праве регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 1. Поняття, ознаки та принципи зовнішньоекономічної діяльності. 2. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. 2. Види зовнішньоекономічної діяльності. 3. Зовнішньоекономічний договір (контракт): поняття, форма, істотні умови. Поняття та особливості правового регулювання інвестиційної діяльності.	[1.2.]; [1.3.]; [1.4.]; [1.7.]; [1.10.]; [1.15.]; [1.32.]; [1.33.]; [1.34.]; [1.35.]; [1.45.]; [2.1.] ст. 586-615; [2.2.] ст. 360-376;

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
			42	Тема 7. Правові засади захисту економічної конкуренції.	[3.1.]; [3.2.]; [3.4.]; [3.5.]; [3.10.]; [3.12.]; [3.13.].
	1	лекція	2	Заняття 1. Конкурентна політика та її роль у ринковій економіці України. 1. Законодавство про захист економічної конкуренції. 2. Поняття та функції економічної конкуренції. 3. Правове становище Антимонопольного комітету. 4. Поняття та види відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.	
7		самостійна робота	6	1. Поняття природних монополій та їх регулювання в Україні. 2. Повноваження Антимонопольного комітету України. 3. Основні види порушень законодавства про захист економічної конкуренції. 4. Види санкцій, які застосовуються до суб'єктів господарювання за порушення законодавства про захист економічної конкуренції. 5. Органи, які можуть розглядати справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. 6. Порядок розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.	
	2	практичне заняття	2	Заняття 2. Правові засади економічної конкуренції. 1. Поняття, правове регулювання, та види економічної конкуренції. 2. Поняття та види монополізму. 3. Природні монополії. 4. Зловживання монопольним становищем. 5. Правове регулювання діяльності Антимонопольного комітету України.	[1.1.]; [1.2.]; [1.3.]; [1.4.]; [1.36.]; [1.37.]; [1.38.]; [1.39.]; [1.47.]; [2.1.] ст. 60-92; [2.2.] ст. 234-260; [3.1.]; [3.2.]; [3.5.]; [3.10.]; [3.14.]; [3.15.]; [3.16.].

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
	3	семінар	2	Заняття 3. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції. 1. Основні види порушень законодавства про захист економічної конкуренції. 2. Види санкцій, які застосовуються до суб'єктів господарювання за порушення законодавства про захист економічної конкуренції. 3. Органи, які можуть розглядати справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. 4. Порядок розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.	
		індивідуальна робота	30	Виконання реферату за заданою тематикою.	
		Диференційований залік	4		
Диференційований залік			150		
Разом за 8 семестр					

ЗАДИ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль:

Контроль навчальної роботи здійснюється під час аудиторних занять, що проводяться відповідно до розкладу. Обов'язковому оцінюванню підлягають такі заняття: 1/2Сз(2); 2/2Сз(2); 3/2Сз(2); 5/2Сз(2); 6/2Сз(2); Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки підготовки майбутніх юристів перевага надається усному (опитування) і письмовому (письмове опитування, тестування) контролю.

Підсумковий контроль:

Підсумком вивчення навчальної дисципліни – є здача диференційованого заліку у четвертому семестрі в усній формі. Перелік питань, які виносяться на диференційований залік з навчальної дисципліни «Господарське право», складається з питань, що розглядалися на лекційних і семінарських заняттях, а також з питань, рекомендованих студентам для самостійного опрацювання.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Загальну оцінку за аудиторну, індивідуальну роботу необхідно вираховувати як середньоарифметичну з поточних оцінок, шляхом ділення суми оцінок (5,4,3,2), отриманих протягом модуля (семестру, періоду вивчення дисципліни) на їх кількість. Для розрахунку, кількість поточних оцінок повинна бути не менше чотирьох, для заочної форми навчання – не менше двох.

Середньоарифметична оцінка з поточних оцінок складається з оцінок за аудиторну, індивідуальну роботу та проставляється окремою графою в журналі обліку навчальних занять з округленням до 0,01 після останнього заняття з модуля, дисципліни, семестру.

Індивідуальні завдання оцінюються за національною шкалою (5,4,3,2). Виконання звітів про самостійне вивчення визначеного робочою програмою навчальної дисципліни матеріалу оцінюється «зараховано» чи «не зараховано». Робота зараховується, якщо в звіті є основні поняття та положення, структура відповідає змісту матеріалу, сформовано висновки

Сумарна кількість балів за дисципліну є сумою від середньоарифметичної поточної оцінки, помноженої на ваговий коефіцієнт 0,8, та оцінки за модульний (семестровий) контроль, помноженої на 0,2. У відповідності до набраної сумарної кількості балів, оцінка за дисципліну визначається за національною шкалою, шкалою ЄКТС і 100-бальною шкалою за допомогою «Таблиці відповідності шкал оцінювання» (таблиця 2) та «Шкали переведення національної системи і системи ЄКТС в 100-бальну систему» наведеної в додатку 2 «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання знань курсантів (слухачів, студентів Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

Курсанти (слухачі, студенти), які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,6, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант (слухач, студент) не виконав умови допуску до складання модульного (семестрового) контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання модульного (семестрового) контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості

Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги навчальної програми з дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка за національною шкалою», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, FX – за шкалою ЄКТС і 50 балів за 100-бальною шкалою.

Курсанта (слухача, студента) можна звільнити від складання семестрового контролю здійснюється на підставі вимог «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

Таблиця відповідності шкал оцінювання

Сума кількості балів	Бал за 100- бальною шкалою	Національна шкала	Оцінка ЄКТС
5,00-4,51	100-90	5	A
4,50-4,01	89-82	4	B
4,00-3,51	81-75	4	C
3,50-3,01	74-67	3	D
3,00-2,6	66-60	3	E
2,59-2,00	59-35	2	FX
1,99-0,00	34-1	2	F

VIII. ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ І ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ТИХ ХТО

3. Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума кількості балів	Шкала ЄКТС	100-бальна шкала	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
						для екзамену, диф. заліку, курсового проекту (роботи), практики (стажування)	для заліку
5.00-4.51	A	90-100	відмінно	Слухач (курсант, студент) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
4.50-4.01	B	82-89	дуже добре	Слухач (курсант, студент) вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
4.00-3.51	C	75-81	добре	Слухач (курсант, студент) вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
3.50-3.01	D	67-74	задовільно	Слухач (курсант, студент) відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
3.00-2.6	E	60-66	достатньо	Слухач (курсант, студент) володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
2.59-2.00	FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	Слухач (курсант, студент) володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
1.99-0,00	F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Слухач (курсант, студент) володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

I Нормативно-правові акти:

- 1.1. Конституція України. – К.: Просвіта, 1996. – 80 с.
- 1.2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
- 1.3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
- 1.4. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: / За заг. ред. Г.Л. Знаменського, В.С. Щербини. – 3-тє вид., переробл. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 776 с.
- 1.5. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року // <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
- 1.6. Господарський процесуальний кодекс України від 06 листопада 1991 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
- 1.7. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80>.
- 1.8. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
- 1.9. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
- 1.10. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 року // <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
- 1.11. Закон України «Про фермерське господарство» від 19.06.2003 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973-15>.
- 1.12. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
- 1.13. Закон України «Про кооперацію» від 10.07.2003 року // <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1087-15>.
- 1.14. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» від 15.05.2003 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
- 1.15. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>.
- 1.16. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 року // <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>.
- 1.17. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14.05.1992 року // <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.
- 1.18. Закон України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» від 02.09.2014 року // <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1669-18>.
- 1.19. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
- 1.20. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
- 1.21. Закон України «Про приватизацію державного майна» від 04.03.1992 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2163-12>.
- 1.22. Закон України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» від 06.03.1992 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2171-12>.
- 1.23. Закон України «Про оренду державного та комунального майна» від 10.04.1992 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2269-12>.
- 1.24. Закон України «Проздійснення державних закупівель» від 10.04.2014 року // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1197-18>.
- 1.25. Закон України «Про концесії» від 16.07.1999 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997-14>.
- 1.26. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
- 1.27. Закон України «Про оренду державного та комунального майна» від 10.04.1992 року // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2269-12>.
- 1.28. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>.
- 1.29. Закон України «Про санкції» від 14 серпня 2014 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1644-18>.
- 1.30. Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» від 22.12.1998 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/332-14>.

- 1.31. Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» від 14 жовтня 1994 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/208/94-%D0%B2%D1%80>.
- 1.32. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.1994 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/185/94-%D0%B2%D1%80>.
- 1.33. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>.
- 1.34. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>.
- 1.35. Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» від 22.12.1998 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/332-14>.
- 1.36. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 року // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.
- 1.37. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» від 26.11.1993 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>.
- 1.38. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7.06.1996 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>.
- 1.39. Закон України «Про природні монополії» від 20.04.2000 року // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1682-14>.
- 1.40. Постанова ВРУ № 2116 від 14.02.1992 року «Про управління майном підприємств, установ та організацій, що є у загальнодержавній власності» // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2116-12>.
- 1.41. Постанова КМУ № 987 «від 30.06.1998 р. «Про перетворення держаних підприємств у казенні» // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/987-98-%D0%BF>.
- 1.42. Постанова КМУ № 1182 від 16 листопада 2011 року «Про затвердження Модельного статуту товариства з обмеженою відповідальністю» // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1182-2011-%D0%BF>.
- 1.43. Постанова Кабінет Міністрів України №668 від 01.08.2005 р. «Про затвердження Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві» // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/668-2005-%D0%BF>.
- 1.44. Постанова Кабінет Міністрів України №1177 від 17 серпня 2002 р. «Про затвердження Положення про порядок накладення та стягнення штрафів за порушення законодавства про захист прав споживачів» // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1177-2002-%D0%BF>.
- 1.45. Положення «Про форму зовнішньоекономічного договору (контракту)», затв. Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України від 06.09.2001 № 201. // Офіц. Вісник України, 2001.- № 39.- Ст. 1784.
- 1.46. Типові та примірні договори:
затверджуються Кабінетом Міністрів України:
 - Типовий концесійний договір, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2000 р.;
 - Типовий договір (контракт) на реалізацію інвестиційного проекту на території пріоритетного розвитку, в спеціальній (вільній) економічній зоні, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 5 липня 1999 р.;затверджуються державними органами у межах своєї компетенції
 - Типовий договір оренди цілісного майнового комплексу державного підприємства (структурного підрозділу підприємства), затверджений наказом Фонду державного майна України від 23 серпня 2000 р.;
 - Типовий депозитарний договір,
 - Типовий договір про відкриття рахунка в цінних паперах,
 - Типовий договір про обслуговування емісії цінних паперів, затвержені рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України від 14 липня 1998 р.
- 1.47. Правила розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджені розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5 // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>.

- 1.48. Інформаційний лист Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування норм Цивільного та Господарського кодексів України» від 07.04.2008 р. №01-8/211. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>.
- 1.49. Інформаційний лист Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування норм Цивільного і Господарського кодексів України» від 7 квітня 2008 р. // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>.

II Базова література:

- 1.1. Господарське право України: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти / За ред. В.М. Гайворонського та В.П. Жушмана. – Х.: Право, 2015. – 384 с
- 1.2. Щербина В.С. Господарське право: підручник / В.С. Щербина. – 6-е вид., перероб. і допов. - К.: Юрінком Інтер, 2013. – 640 с.

III Допоміжна література:

- 3.1. Барабаш А. Господарське законодавство України: Підручник / За ред. В.М. Гайворонського та В.П. Жушмана. - Х.: Право, 2005.- 384 с
- 3.2. Вінник О. М. Господарське право: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. – 2-ге вид., змін. та доп. – К.: Правова єдність, 2009. – 766с.
- 3.3. Бондаренко І. Формування господарських відносин: деякі правові питання// Право України. - 2000 - №4 - ст. 32-44.
- 3.4. Пилипенко А.Я., Щербина В.С. Господарське право: Курс лекцій: Навч. посібник для юрид. фак. Вузів. – К.: Вен турі, 1996. – 288 с.
- 3.5. Шелухін М.Л. Господарське право: навч посібник у схемах та таблиця/ За заг. Ред.. канд.. юрид. наук, доц.. Шелухіна М.Л. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 616 с.
- 3.6. Луць В.В. Контракти у підприємницькій діяльності. К. Юрінком Інтер. 1999
- 3.7. Цивільне право України: Підручник : / Є. О. Харитонов, Н.О. Саніахметова. – К.: Істина, 2003.- 776 с.
- 3.8. Панченко М.І. Цивільне право України: навч. посіб. – К. : Знання, 2005, - 583 с.
- 3.9. Лізинг: поняття та особливості законодавчого визначення кола його суб'єктів // Право України. – 2001. - № 2. – С.76-80.
- 3.10. Господарське право: Практикум / В,С, Щербина (кер. авт. кол.), Г.В. Пронська, О.М. Вінник та інші; За заг. ред. В.С. Щербини. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 416 с.
- 3.11. Остап'юк М. Застосування норм Закону України «Про санкції» у сфері державних закупівель лікарських засобів // Підприємництво, господарство і право. – 2015. – № 5. – с. 58 – 62.
- 3.12. Підприємницьке право: навч. посіб. /Ніколаєва Л.В.. Старцев О.В.. Пальчук П.М., Іваненко Л.М. – К: Істина. 2001.
- 3.13. Щербина В.С. Господарське право: Підручник. – 3-е вид., перероб. і доп. - К.: Юрінком Інтер, 2006. – 656 с.
- 3.14. Кузьміна С А. Захист інтересів суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції. Автореф.дис... канд. юри,і наук. - Донецьк, 2000; Біленчук П., УдаловТ. Програма курсу «Конкурентно-антимонопольне право України» // Юридичний вісник України. - 2001. - №? 40. - С 37-40.
- 3.15. Методика визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку. Затверджена розпорядженням АМ К України від 5 березня 2002 року // Офіційний вісник України. - 2002. -№ 14. - Ст. 778.
- 3.16. Базилевич В. Д., Филюк Г. М. Економічна конкуренція та її вплив на конкурентне середовище // Збірник наукових праць КДТЕУ. - 2000. - С 42-51.

X. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (ІНТРАНЕТІ)

- 1.1 <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
 - 1.2 <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
 - 1.3 <http://president.gov.ua> - Президента України.
 - 1.4 <http://dpsu.gov.ua/ua/> - Офіційний веб-сайт Адміністрації державної прикордонної служби України.
- <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відвідували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний